

**ROD I REFORMA
PRAVOSUDA U
BOSNI I HERCEGOVINI**

**ISTRAŽIVANJE I ŠIRENJE
ZNAJANJA O SIGURNOSNIM
PITANJIMA U BOSNI I
HERCEGOVINI**

**NATO KAMPANJA
PODIZANJA
JAVNE SVIJEŠTI**

Međukulturni dijalog i unutrašnja sigurnost

Ministri unutrašnjih poslova šire regije razgovarali u Sarajevu



Bosna i Hercegovina i njen glavni grad Sarajevo krajem aprila bili su domaćini međunarodne konferencije „Interkulturalni dijalog i unutrašnja sigurnost“. Na konferenciji su učestvovali ministri unutrašnjih poslova zemalja zapadnog Balkana i Salzburg foruma. Nakon dvodnevne intenzivne sesije, usvojena je Sarajevska deklaracija kojom se kulturna raznolikost i dijalog prihvaćaju kao izvor obogaćivanja, a multikulturni dijalog kao instrument borbe protiv terorizma.

Sarajevska deklaracija

Zaključci konferencije sumirani su u obliku Sarajevske deklaracije o međukulturalnom dijalogu i unutrašnjoj sigurnosti, koju su podržali i usvojili svi učesnici. Navodimo nekoliko osnovnih principa ove Deklaracije:

- Kulturna raznolikost je izvor obogaćivanja i mogućnosti, ali i izazov u osiguranju jedinstvene strukture opće prihvaćenih vrijednosti i pravila zajedničkog života. Osnovne vrijednosti, temeljne slobode i ljudska prava mogu biti široko prihvaćeni i služiti kao temelj za dobar i miran suživot, samo ako ljudi razumiju njihov konkretan značaj u svakodnevnom životu. U tom smislu, ministri će promovirati bolje razumijevanje u svojim zemljama i pokrenuti zajednički projekat o temeljnim slobodama i ljudskim pravima.
- Ako je uspostavljen međukulturalni dijalog i suživot ljudi različitih kulturnih sredina, ako se kulturna raznolikost koristi za dobrobit svih i na temelju zajedničkih vrijednosti, smanjiće se sigurnosni problemi vezani za kriminal, ekstremizam i radikalizaciju.
- Za Evropsku uniju međukulturalni dijalog je važan instrument u sprečavanju terorizma putem suprotstavljanja ekstremističkoj propagandi koja iskrivljuje sukobe širom svijeta... Država ima obavezu štiti svoje građane i njihove zajednice kako ne bi postali meta pokušaja širenja radikalnih ideja, i suzbijati svaki pokušaj vrbovanja za terorističke ili ekstremističke aktivnosti.
- Kulturna raznolikost koja uključuje i različita vjerska uvjerenja obogaćuje nas i daje priliku, ali nam istovremeno nosi i izazove o zaštiti opšte prihvaćenih vrijednosti i pravila društva koja svim ljudima omogućavaju da žive zajedno i u slozi. (...) Stoga su ministri saglasni da se kroz promoviranje umjerenih i tolerantnih predstavnika unutar različitih vjerskih zajednica koji svojim aktivnim učešćem olakšavaju funkcioniranje međukulturalnog dijaloga, podupire i unutrašnja sigurnost.

Multikulturalnost na djelu

Prvi dan konferencije počeo je obilaskom četiri glavne bogomolje (katedrala Srca Isusova, Sinagoga, Stara pravoslavna crkva Arhanđela Mihaila i Gabrijela i Gazi Husrev-begova džamija), razgovorom sa vjerskim poglavarima, a završen je svečanim prijemom u Zemaljskom muzeju BiH. Ministar sigurnosti **Sadik Ahmetović**, srdačno je pozdravio predstavnike Salzburg foruma (Austrija, Slovenija, Češka, Poljska, Slovačka, Mađarska, Bugarska, Rumunija) i Prijatelja Salzburg foruma (Albanija, BiH, Crna Gora, Makedonija, Srbija) te Hrvatske kao pridruženog člana foruma. Prijem se završio interkulturalnom zabavom, gdje su predstavljene kulturne i gastronomske atrakcije svake od navedenih zemalja.

Sljedeći dan, u sali Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, konferenciju je otvorio predsjedavajući Vijeća ministara BiH **Nikola Špirić**. Uvodna obraćanja su imali visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije **Valentin Inzko**, te ministrica unutrašnjih poslova Republike Austrije **Maria Fekter**, čije je ministarstvo suorganizator konferencije zajedno s Ministarstvom sigurnosti BiH. Na konferenciji su učestvovali vjerski velikodostojnici, predstavnici akademske zajednice, medija, diplomatskog kora i međunarodnih organizacija.

Konferencija se odvijala u četiri panela

Prvi panel tretirao je zajedničke evropske vrijednosti i interkulturalni dijalog u svakodnevnom životu. Predsjedavajući panela, ministar unutrašnjih poslova Republike Srbije **Ivica Dačić**, naveo je da treba razmotriti načine kanaliziranja dijaloga u kome ne bi učestvovala samo elite, već i građani svih zemalja u regionu. Ideja uvažavanja različitosti i razvoja dijaloga među narodima predstavlja zajedničku vrijednost svih zemalja Evrope. Ministrica unutrašnjih poslova Republike Slovenije **Katarina Kresal** posebno je naglasila značaj razvoja interkulturalnog dijaloga kao instrumenta razumijevanja drugih kultura, ali i samokritičnosti sopstvene. Identitet Evropske unije zasnovan je na zajedničkim vrijednostima, kao što su multikulturalnost, tolerancija, vladavina zakona, poštivanje ljudskih prava, a sve ih povezuje upravo dijalog.

U diskusiji ovog panela raspravljalo se o pitanjima kao što su najvažniji aspekti primjene interkulturalnog dijaloga, šta je najbitnije za interkulturalni dijalog, lična iskustva zemalja učesnica i bitnost jednakosti svih građana kao uslov interkulturalnog dijaloga. Panelisti su bili generalni menadžer grupe Asko Nabytek/Nabutok **Huseyin Ozcelik**, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu **Mile Babić**,

profesor na Univerzitetu Marlin Barleti u Tirani **Erion Kristo** te izvršna direktorica Njemačke zajednice u Osijeku **Renata Trischler**.

Drugi panel doticao se interkulturalnog dijaloga iz perspektive sigurnosne politike, a njime su predsjedavali ministar administracije i unutrašnjih poslova Rumunije **Vasile Blaga** i zamjenik ministra unutrašnjih poslova Makedonije **Djevat Buchi**. Naglašena je uloga provođenja zakona, razmjene informacija unutar privatnog sektora i civilnog društva, te obrazovanja u prevenciji kriminaliteta i jačanja sigurnosne politike.

U toku diskusije postavljena su pitanja vezana za značaj interkulturalnog dijaloga za ministarstva unutrašnjih poslova i strateške koncepte sigurnosti, te postoji li veza između funkcionalnog interkulturalnog dijaloga i stope kriminaliteta. Panelisti su bili generalni direktor Direktorata za pravdu i unutrašnje poslove EU **Ivan Biziak**, profesor na Filozofskom fakultetu u Banjaluci **Miodrag Živanović**, pomoćnik ministra, generalni direktor za NATO i odbranu u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Srbije **Zoran Vujić** i voditelj službe za međunarodne odnose, EU kordinaciju i odnose sa javnošću u Ministarstvu unutrašnjih poslova Austrije **Wilhelm Sandrisser**.

Treći panel bavio se interkulturalnim dijalogom kao instrumentom protiv radikalizacije i vrbovanja. Predsjedavajući su bili zamjenik ministra unutrašnjih poslova Albanije **Avenir Peka** i veleposlanik Republike Hrvatske u BiH **Tonči Staničić**. Rečeno je da je važno preporuke poslati upravo iz Bosne i Hercegovine, koja je po definiciji multikulturalna od kada postoji, iako se prečesto ta činjenica zaboravlja. Problemu radikalizacije i vrbovanja treba pristupiti sa stanovišta stvaranja političkih, socijalnih, kulturnih i ekonomskih uslova kako bi se takve pojave spriječile. Za zemlje zapadnog Balkana ekonomski faktor je naročito bitan.

Pitanja za diskusiju bazirala su se na načinima na koje interkulturalni dijalog treba biti dizajniran kao korisno sredstvo protiv radikalizacije i vrbovanja, šta međunarodna zajednica može uraditi u regiji, te kako kriza identiteta može predstavljati izvor radikalnog nasilja. Panelisti su bili profesor na sarajevskom Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije **Mirsad Abazović**, voditeljica Ureda za EU integracije i pregovore Makedonije **Svetlana Vlahović**, šef Misije OSCE u BiH **Gary Robbins** i koordinator za međunarodnu policijsku saradnju u federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova Austrije **Kurt Hager**.

Poslednji panel osvrnuo se na ulogu religije kao graditelja mostova u interkulturalnom dijalogu. Voditelji su bili ministar unutrašnjih poslova Crne Gore **Ivan Brajović** i veleposlanik Republike Bugarske u BiH **Andrey Transki**. Generalni sekretar Međureligijskog vijeća BiH **Emir Kovačević** održao je prezentaciju o Međureligijskom vijeću BiH, ističući pozitivne primjere interkulturalne saradnje i religije u našoj zemlji.

Pitanja su se ticala ličnih iskustava panelista, te se govorilo o religiji kao posredniku i instrumentu pomirenja među narodima, a riječ su zatražili i nadbiskup vrhbosanski kardinal **Vinko Puljić** i muftija sarajevski **Husein ef. Smajkić**. Panelisti su bili bivši ministar unutrašnjih poslova Crne Gore **Jusuf Kalamperović**, generalni direktor Federacije Alevi zajednica u Austriji **Deniz Karabulut**, predstavnik jevrejske zajednice u BiH **Darko Finci** i direktorica think-thanka Popolari u BiH **Alida Vračić**.

Utisci organizatora

Čelnica Odsjeka za međunarodnu saradnju Ministarstva sigurnost BiH **Ankica Tomić**:

„Konferenciju smatram uspješnom. Ovo je prva aktivnost u okviru projekta na temu „Interkulturalni dijalog i unutarnja sigurnost“ koji su prihvatili ministri zemalja zapadnog Balkana zajedno sa ministrima unutarnjih poslova članica Salzburg foruma na Konferenciji o sigurnosti Zapadnog balkana održanoj u julu 2008. u Beču, u godini interkulturalnog dijaloga u Europskoj uniji. BiH i Austrija su određeni kao koordinatori ovog projekta.

Možda se čini da interkulturni dijalog i sigurnost - unutarnja, odnosno regionalna sigurnost - nisu usko povezani, ali bez pomoći religijske i akademske zajednice, nevladinih organizacija, bez gradnje mostova među narodima i religijama, među svim ljudima, bez uzajamnog poznavanja, razumijevanja i prihvaćanja različitosti, nema ni stabilnog sigurnosnog okruženja. Zato je interkulturni dijalog efikasan alat u našim rukama, koji nam najbolje može pomoći u borbi protiv svih vidova radikalizacije i narušavanja lične i ostalih vrsta sigurnosti. Interkulturni dijalog potreban u cilju unaprjeđenja unutarnje i regionalne sigurnosti, te proaktivnog i preventivnog djelovanja svih segmenata društva na savladavanje savremenih sigurnosnih prijetnji i izazova.,,

Šta je sljedeće?

Sljedeća aktivnost će biti radionica o saradnji i koordinaciji u borbi protiv terorizma zemalja jugoistočne Evrope, koja bi trebala biti održana u Sarajevu, u drugoj polovini oktobra ove godine. Cilj je sačiniti plan aktivnosti koji će uključiti najbolje prakse iz regije i EU u borbi protiv svih vidova radikalizacije i vrbovanja za terorističke aktivnosti. Ovaj program je konceptualno i suštinski naslonjen na Evropsku strategiju o unutrašnjoj sigurnosti, koja daje novi okvir za potpunu integraciju svih građana EU, kao i za borbu protiv diskriminacije. Radi se o novom sigurnosnom modelu koji ima za cilj neutralizaciju svih uzroka nesigurnosti.

Jasna PEKIĆ i Jelena MOČEVIĆ

Share

Tweet 0

Posjete Sadržajima : 1533126

Vrh



Pogledajte Video